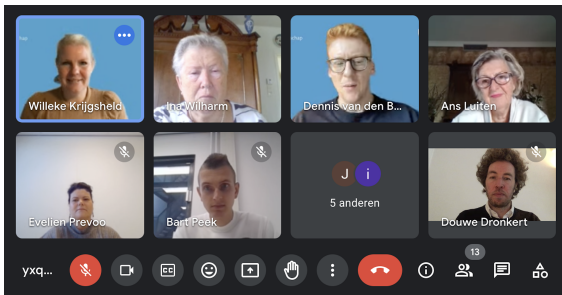

Radicale vernieuwing jeugdzorg

Ondersteund door **loc**

Tijd dat mensen in hun buurt echt (mede)zeggenschap krijgen

Geplaatst op 6 november 2023

We hebben er hier al eerder over geschreven; het is tijd dat mensen in hun buurt of dorp kunnen bepalen hoe zij zorg en welzijn georganiseerd willen hebben. Tijd dat zij samen de hulp en ondersteuning kunnen organiseren die ze willen. Waarbij ze ook kunnen aangeven wat zij van anderen nodig hebben. Maar wat vraagt dit van de

medezeggenschap en wat vinden cliëntenraadsleden en ondersteuners hier van? We gingen erover in gesprek tijdens de [Week van de Medezeggenschap](#).

Willeke Krijgsheld, voor LOC Waardevolle zorg (de initiatiefnemer van Radicale vernieuwing) actief op het gebied van vernieuwing van (mede)zeggenschap: “We hebben de medezeggenschap nu zo georganiseerd dat onze invloed gekoppeld is aan zorgorganisaties. Op het moment dat je zorg krijgt, heb je een bepaalde mate van invloed over die zorg. Maar het kan zijn dat je te maken hebt met meerdere zorg- en welzijnsorganisaties. Zeker in het geval van mensen die niet in een zorginstelling verblijven of wonen. Er is iemand van de huishoudelijke hulp en iemand anders komt langs voor de thuiszorg. Misschien heb je te maken met ambulante geestelijke gezondheidszorg of maak je gebruik van fysiotherapie. Dan heb je nog de huisarts en wellicht maak je gebruik van welzijnsactiviteiten in de buurt. De medezeggenschap en de invloed die we hier op hebben, is versnipperd georganiseerd – per organisatie.”

Voorbij versnippering

“We willen een omkering bewerkstelligen,” vertelt Willeke. “Zodat we meer uitgaan van *lokale* medezeggenschap. Voorop moet staan: wat hebben mensen nodig om een waardevol leven te kunnen leiden? Welke lokale initiatieven organiseren mensen zelf al, die daar iets aan bij kunnen dragen? Welke ondersteuning is verder nog nodig, bijvoorbeeld van professionals, en hoe willen inwoners dat georganiseerd hebben? Zorg, ondersteuning, hulp, financiering en diensten van de overheid moeten daar

op aansluiten.”

Verkenning

LOC zet zich hier op verschillende manieren actief voor in. Willeke: “We zien hier hele [mooie voorbeelden van in het land](#). Maar ook dat het een ‘struggle’ is om dit goed en duurzaam te organiseren. Het is een zoektocht en nog een open verkenning hoe we dat kunnen realiseren. Vandaar ook deze sessie tijdens de Week van de Medezeggenschap. Wat roept het bij jullie op? En hoe kunnen we dit regelen, organiseren, verder aanpakken?”

Deelnemers aan de sessie zijn overwegend enthousiast over het perspectief dat Willeke biedt. Het lijkt een antwoord te bieden voor knelpunten die zij al wel langer ervaren. Ongeacht de zorgzorgsector waarin zij actief zijn. De gedachte van cliëntenraadsleden en ondersteuners die deelnemen aan de sessie is dat het toch normaal zou moeten zijn dat jij, jouw leven en hoe je dat wilt hebben, het uitgangspunt is. En dat dat het uitgangspunt blijft, ook als je zorg en ondersteuning nodig hebt. En niet dat je dan in een ‘zorgwereld’ terecht komt die vooral draait om de organisatie van die zorg. Verschillende deelnemers zijn ook naast hun werk voor de cliëntenraad actief in de wijk, om dit te realiseren – en delen in de interactieve sessie allerlei voorbeelden van hoe zij dat doen.

Mitsen en maren zijn er ook. Maar die verschillen niet echt wezenlijk van veel alledaagse vraagstukken waar we nu in de huidige zorg ook mee te maken hebben. En dus sowieso iets mee moeten.

Niet afschuiven

Belangrijk dus, dat de zorg, ondersteuning en het welzijnswerk de besproken transformatie gaat maken. Als de betrokken organisaties en overheden maar niet hun verantwoordelijkheden afschuiven op enthousiaste welwillende burgers, aldus enkele deelnemers. Organisaties en overheden hebben decennia de tijd gehad om de uitdagingen van vandaag aan te zien komen en zich daarop voor te bereiden. Bovendien blijkt uit [onderzoek](#) van LOC ook dat er praktisch (ook financieel en wat personeel betreft) veel meer mogelijk is dan gedacht. En dat het de vraag is of daar werkelijk tekort aan is.

Wetswijziging

“Je ziet best leuke initiatieven in je omgeving komen”, zegt een van de deelnemers nog. “Maar als die niet een wettelijk kader krijgen, blijven het initiatieven en ben je afhankelijk van goedwillende medemensen. Als die ermee stoppen, om wat voor reden dan ook, is het initiatief weg. Dus eigenlijk zou je hele goede initiatieven ergens moeten kunnen aanmelden, waardoor er ook voor het voortbestaan gezorgd wordt.”

Willeke Krijgsheld: “Als we dit werkelijk zo willen, moeten we dit inderdaad wettelijk borgen. Daar heeft LOC ook al eerste stappen voor ondernomen. Samen met Nederland Zorgt voor Elkaar (NLZVE) en De Ledenvereniging hebben we input gegeven voor de verkiezingsprogramma’s via een [concreet voorstel om lokale zeggenschap wettelijk te boren](#).” Daar wordt onder meer gepleit voor een nieuw “initiatiefrecht van inwoners om te bepalen hoe zorg en hulp in hun wijk is geregeld. Zij krijgen daar onafhankelijke

ondersteuning en financiële middelen bij." Willeke weet ook: "Als je de verkiezingsprogramma's erop naslaat, vind je daar veel haakjes in over gemeenschapskracht en over als burgers meer te zeggen hebben en meer te kunnen bepalen. Daarnaast hebben we ook een evaluatie van de Wmcz 2018 (Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen) [in het vooruitzicht](#), waar we ook invloed kunnen uitoefenen om (mede)zeggenschap beter te organiseren."

Meer weten

Lees ook het artikel '[Laat mensen in dorp en wijk beslissen over zorg en welzijn](#)' uit het meest recente tijdschrift Zorg & Zeggenschap van LOC. Of beluister deze [podcast](#), waarin LOC-coördinatoren Marthijn Laterveer en Mieke Hollander verder in gesprek gaan over dit thema.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Mensen en initiatieven](#)

Trefwoorden: [burgerinitiatieven](#), [loc waardevolle zorg](#), [medezeggenschap](#), [zeggenschap](#)